

LES ORACIONS COMPOSTES

Una oració composta és aquella que està formada per dos o més verbs, la qual cosa vol dir que la componen dos o més proposicions i estructures de subjecte-predicat). Per exemple:

- (1) La meva mare ha llegit la nota de la professora.
- (2) La meva mare ha escrit una resposta.
- (3) He guardat la nota a la carpeta.

Aquestes proposicions poden formar l'oració composta:

La meva mare ha llegit la nota, ha escrit una resposta, he guardat la nota a la carpeta.

- (4) Els meus tiets han arribat de Girona.
- (5) Els meus tiets vindran a dinar a casa.

Aquestes dues proposicions poden formar l'oració composta:

Els meus tiets han arribat de Girona i vindran a dinar a casa.

- (1) He acabat els exercicis.
- (2) La professora de matemàtiques va encomanar uns exercicis.

Aquestes dues proposicions poden formar l'oració composta:

He acabat els exercicis que va encomanar la professora de matemàtiques.

Les proposicions poden mantenir entre elles tres tipus de relacions:

- A) **JUXTAPOSICIÓ:** les proposicions són independents entre elles, estan al mateix nivell sintàctic, tenen sentit complet i s'uneixen mitjançant signes de puntuació.
- B) **COORDINACIÓ:** les proposicions són independents entre elles, estan al mateix nivell sintàctic, tenen sentit complet i s'uneixen mitjançant conjuncions o locucions conjuntives. Segons la conjunció es classifiquen en:

Copulatives: i, ni *No estudia ni treballa*

Adversatives: però, no obstant, tanmateix, sinó, sinó que *Tenia molts familiars però vivia sola*

Disjuntives: o, o bé *Li escriuràs una carta o bé li telefonaràs*

Distributives: ara ... ara, ni ... ni, no solament ... sinó que *Ara plou, ara surt el sol*

Explicatives: és a dir, o sigui, això és *Es dedica a l'ensenyament, és a dir, és professor*

C) **SUBORDINACIÓ:** Estan formades per una **proposició principal** (PP) i una **proposició subordinada** (PS). Existeix una **relació de subordinació** o dependència d'una respecte l'altra. La proposició subordinada realitza una **funció gramatical** dins de la proposició principal. Segons la funció sintàctica que realitzin, es classifiquen en:

- 1) **Subordinades substantives:** fan qualsevol de les funcions sintàctiques que pot fer un substantiu dins d'una oració. Poden ser substituïdes per ***això, allò, ho, la cosa, aquella cosa, aquella persona***. Normalment van introduïdes per les conjuncions **que** o **qui**, encara que també poden aparèixer les conjuncions **com, si, on**.

Per exemple:

*M'agrada **que estiguis content**.* (fa de **subjecte**): *això agrada a mi.*

Està formada per les proposicions:

1. **(Tu) estiguis content.**
2. **(Això) agrada a mi.**

*La Joana ha suggerit **que anem al teatre**.* (fa de **CD**): *la Joana ha suggerit això.*

Està formada per les proposicions:

1. **La Joana ha suggerit.**
2. **(Nosaltres) anem al teatre.**

*La meva mare ha preguntat **si vindreu a berenar*** (fa de **CD**): *la meva mare ha preguntat això.*

Està formada per les proposicions:

1. **La meva mare ha preguntat.**
2. **(Vosaltres) vindreu a berenar.**

*En el vell manuscrit hem trobat **on s'amagava el tresor**.* (fa de **CD**): *en el vell manuscrit hem trobat això.*

Està formada per les proposicions:

1. **Hem trobat en el vell manuscrit.**
2. **El tresor s'amagava.**

*El seu propòsit era **que el detingut confessés el delicte**.* (fa d'**atribut**)

Està formada per les proposicions:

1. **El seu propòsit era.**

2. El detingut confessés el delicte.

*Ella és **qui va regalar el cotxe al Joan**.* (fa d'atribut)

Està formada per les proposicions:

1. Ella és
2. Ella va regalar el cotxe al Joan.

*Farem un regal **als qui encertin la pregunta**.*

Està formada per les proposicions:

1. Farem un regal
2. (Ells) encertin la pregunta.

- 2) **Subordinades adjectives:** fan la mateixa funció que un adjectiu. Per tant, fan de **complement del nom**. Van introduïdes per un **pronomen relatiu**, que està substituïnt un nom o SN que ha aparegut anteriorment. Poden ser substituïdes per *el qual, la qual, els quals, les quals*.

*En Joan, **que és de Girona**, estudia Medicina.*

Està formada per les proposicions:

1. En Joan estudia Medicina.
2. En Joan és de Girona.

El pronom relatiu substitueix el nom **Joan**, i l'oració subordinada fa de **CN** de **Joan**.

*Tinc una casa **que té un gran jardí**.*

Està formada per les proposicions:

1. Tinc una casa.
2. La casa té un gran jardí.

El pronom relatiu substitueix el nom **casa** i l'oració subordinada fa de **CN** de **casa**.

*Vam anar al restaurant **que ens va recomanar el meu amic**.*

Està formada per les proposicions:

1. Vam anar al restaurant.
2. El meu amic ens va recomanar el restaurant.

3. El pronom relatiu substitueix el nom **restaurant** i l'oració subordinada fa de **CN** de **restaurant**.

3) **Subordinades adverbials:** N'hi ha de **dos tipus**: les que **equivalen a un adverbi** i les que **no equivalen a un adverbi**.

Les primeres fan de **complement circumstancial**.

Per exemple:

Hem arribat mentre eres a la feina.

Està formada per les proposicions:

1. **(Nosaltres) hem arribat.**
2. **(Tu) eres a la feina.**

L'oració subordinada **mentre eres a la feina** fa de **CCT** de l'oració principal.

Anirem de vacances on vosaltres vulgueu.

Està formada per les proposicions:

1. **Anirem de vacances.**
2. **Vosaltres vulgueu.**

L'oració subordinada **on vosaltres vulgueu** fa de **CCLloc** de l'oració principal.

Les **oracions subordinades adverbials que no equivalen a un CC** les veurem més endavant.